

Arkivnr: 2015/11183-19

Saksbehandlar: Roald Breistein

Saksframlegg

Saksgang

Utval	Saknr.	Møtedato
Kontrollutvalet		
Fylkestinget		

Plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020

Bakgrunn for saka:

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyder slik:

«Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegerer til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden

Kontrollutvalget avgjør selv hvem som på dets vegne skal gjennomføre selskapskontroll.»

Dette betyr at kontrollutvalet innan utgangen av 2016 må syta for:

- å utarbeida ein plan for gjennomføring av selskapskontroll i perioden 2016 – 2020
- å gjennomføra ein overordna analyse av risiko- og vesentlighetsvurderingar av fylkeskommunen sine eigarskap som planen skal baserast på
- at planen vert vedteken av fylkestinget, som kan delegera til kontrollutvalet å foreta endringer i planperioden.

Med dette som bakgrunn fatta kontrollutvalet slik vedtak 09.11.2015:

1. *Kontrollutvalet ber Deloitte utarbeide forslag til prosjektplan for arbeidet med gjennomføring av overordna analyse av eigarskapa til Hordaland fylkeskommune basert på risiko- og vesentleghetsvurderingar. Vidare skal forslag til prosjektplan omfatte utarbeiding av forslag til plan for selskapskontroll for perioden 2016 – 2020.*
2. *Forslag til prosjektplan skal utarbeidast på bakgrunn av det som går fram av saka, dei innspel som kom fram i møtet og leverast sekretariatet innan 30.11.2015.*

3. *Forslag til prosjektplan skal leggjast fram for godkjenning i kontrollutvalet i neste møte.*
4. *Kontrollutvalet ber om at prosessen vert lagt opp slik at forslag til plan for selskapskontroll kan leggjast fram for fylkestinget i oktober eller desember 2016.*

Prosess

Prosessarbeidet med plan for selskapskontroll har vorte utført parallelt med arbeidet med plan for forvaltningsrevisjon. Det har vore gjennomført dokumentanalyse, elektronisk spørjeundersøking for leiarar i fylkeskommunen og intervju og møter med eit utval administrative leiarar og politiske leiarar, for å kartlegga risikoforhold i høve til relevante selskap og område for selskapskontroll.

Det er gjennomført to prosessmøte med kontrollutvalet. I møtet 04.04.16 vart det sett fokus på «risikovurdering» og «vesentlighetsvurderingar», og i møtet 21.06.16 vart det gjort ei førebels prioritering av dei viktigaste område det kan vera aktuelt å gjennomføre selskapskontroll innan.

Analysegrunnlag for plan for selskapskontroll blei lagt fram i kontrollutvalet sitt møte 21.06.16. Utkast til overordna analyse er meint som underlagsmateriale i samband med utveljing av selskapskontroll i Hordaland fylkeskommune, og skal i første rekke vera eit arbeidsdokument for kontrollutvalet. Det er gjort nokre justeringar i dette dokumentet etter forrige møte i kontrollutvalet og ny versjon av dokumentet vert send dei faste medlemmene i posten.

Det føreligg også utkast til plan for selskapskontroll som ligg ved saka. Denne skal gjennomgåast av kontrollutvalet og føreslåtte prosjekt skal endeleg prioriterast. Forslag til plan for selskapskontroll skal vidare til fylkestinget som fattar endeleg vedtak.

Drøfting.

Det går fram at denne planen gjeld i perioden 2016 – 2020. Planen skal utarbeidast innan året etter fylkestingsvalet. Neste fylkestingsval er i 2019, medan ferdigstilling av plan for selskapskontroll for neste periode truleg skjer i 2020, med nasjonal frist ved utgangen av 2020.

Omgrepet selskapskontroll vert brukt på fleire måtar. I planutkastet er det illustrert at den kan vera todelt:

- Obligatorisk eigarskapskontroll, som kan omfatta:
 - kontroll av at fylkeskommunen har tilstrekkeleg oversikt og kontroll med eigarskapa
 - kontroll av at eigarskapa er føremålstenlege i forhold til føremål og type verksemd
 - kontroll av val og opplæring av eigarrepresentantar
 - kontroll av at den som forvaltar fylkeskommunen sine eigarinteresser opptre i samsvar med fylkeskommunen sine vedtak og føresetnader
- Valfri forvaltningsrevisjon: Det er ikkje pålagt å gjennomføre forvaltningsrevisjon i selskapa, men fylkeskommunen kan gjennomføre forvaltningsrevisjonar dersom dette er relevant. Forvaltningsrevisjon omfattar systematiske vurderingar av økonomi, produktivitet, måloppnåing og verknader ut frå fylkestinget sine vedtak og føresetnader. Ein forvaltningsrevisjon av eit selskap kan for eksempel omfatte:
 - kontroll av om selskapet etterlev krav og føringar frå eigarane
 - kontroll av om selskapet etterlev krav i relevant regelverk (for eksempel aksjelov/IKS-lov)
 - kontroll av om selskapet har tilstrekkeleg system og rutinar for internkontroll
 - kontroll av om selskapet har ein forsvarleg økonomi

I forslaget til plan har Deloitte skrive kva selskapskontrollen kan innehalda dei neste fire åra. Prioriterte prosjekt finn ein i kap. 3 i plandokumentet, og denne prioriteringa vert det invitert å slutta seg til.

Den førre planen for selskapskontroll i Hordaland fylkeskommune blei utarbeidd i 2012, og skulle gjelda for perioden 2012 - 2016. I denne planen vart det delegert til kontrollutvalet å gjera endringar, definera og avgrensa prosjekt, slik forskrift om kontrollutval opnar for. Dette vert tilrådd vidareført av

praktiske omsyn, bl.a. for å kunna ta omsyn til ny aktualitet, utan å gå vegen om ein ny planprosess. Vidare vart det gjennomført ei evaluering av planen i 2014 som resulterte i ein revidert plan som skulle gjelde for resten av perioden.

Planen har oversikt over dei selskap som Hordaland fylkeskommune har eigarskap i. Oversikta er basert på informasjon frå fylkeskommunen og relevante elektroniske kjelder. Selskapa blir presentert i to tabellar, den første tabellen, punkt 2.1, inneheld selskap som fell inn under § 80 i kommunelova (interkommunale selskap, og aksjeselskap som er heileigd av fylkeskommunen eller eigd saman med andre kommunar og / eller fylkeskommunar ev. dotterselskap av desse). Desse selskapa har fylkeskommunen full innsynsrett i og kontrollutvalet kan gjennomføra selskapskontrollar i slike selskap.

Den andre tabellen, punkt 2.2, inneheld oversikt over selskap som fylkeskommunen har eigarskap i, men som ikkje fell inn under § 80 i kommunelova. Dvs. at det er innslag av private eller statlege eigardelar o.l. I desse selskapa har fylkeskommunen ikkje meir innsynsrett enn dei andre aksjonærane. Fylkeskommunen kan likevel gjennomføra avgrensa selskapskontrollar med omsyn til i kva grad selskapet opptre i tråd med eigarane sin intensjon, om val og opplæring av styrerepresentantar skjer etter fylkeskommunen sine reglar og rutinar, og om rapportering frå selskapet samsvarar med retningslinjer og liknande.

I førre plan var og teke med standard atterhald om høve til revisjon av t.d. fylkeskommunale tilskot eller der fylkeskommunen går inn på eigarsida i selskap som ikkje er underlagt fylkeskommunal kontroll. Det første her er ein parallell til statlege løyvingar, der det er med i vedtaka at riksrevisjonen har høve til å foreta ein kontroll i etterkant. Desse punkta er og framlegg om å vidareføra denne gongen.

Konklusjon:

Sekretariatet meiner utkast til plan, der det er prioritert prosjekt for selskapskontroll i planperioden, er eigna som grunnlag for kontrollutvalet si handsaming av saka.

Forslag til innstilling

1. Forslag til plan for selskapskontroll for perioden 2016 - 2020 vert vedteken slik den ligg føre.
2. Planen erstattar revidert plan selskapskontroll for perioden 2012 – 2016.
3. Planen gjeld for resten av valperioden, 2016 – 2020, og fram til ny plan etter intensjonen vert vedteken i 2020.
4. Fylkestinget delegerer mynde til kontrollutvalet til å foreta endringar og omprioriteringar i planen. Kontrollutvalet vil rapportere til fylkestinget om kva kontrollar som er gjennomførte og resultatata av desse.
5. Planen skal reviderast og evaluerast minst ein gong i valperioden. Fylkestinget delegerer mynde til kontrollutvalet til å gjera denne «revisjonen» og evalueringa.
6. Kontrollutvalet skal rapportere resultatet av selskapskontrollar til fylkestinget minst ein gong kvart år. Viktige revisjonsrapportar skal leggjast fram for fylkestinget etter kvart.

Hogne Haktorson
kontrollsjef

Roald Breistein
utvalgssekretær

Dokumentet er elektronisk godkjent og har derfor ikkje underskrift.

Vedlegg

1 50220796(2)_Plan for selskapskontroll 2016-2020